

MUGUR ANDRONIC, *Istoria Bucovinei, I, De la începuturi până la epoca cuceririi romane a Daciei*. Ed. Istros a Muzeului Brăilei, Suceava, 2008, 344 p., 19 fig. în text, 23 planșe, patru hărți.

Lucrarea arheologului dr. Mugur Andronic, apariție cu nr. VII în cadrul colecției „Pagini din istoria și cultura Bucovinei”, publicată și finanțată de către Societatea Culturală „Ștefan cel Mare” – Bucovina din Suceava, al cărei președinte este, lansată la sugestia Consulatului General al României de la Cernăuți la 1 Decembrie 2008, cu ocazia aniversării a 600 de ani de la prima atestare

documentară a cunoscutului oraș vechi românesc de pe Prut, reprezintă, cu siguranță, o operă necesară care s-a lăsat mult timp așteptată.

Desigur, încă de la început titlul frapează, deoarece – cum bine se cunoaște – Bucovina este o entitate geopolitică născută în urma cuceririi austriece din 1774, dar așa cum autorul ține în mod special să sublinieze încă din

primele rânduri, orice teritoriu în cele din urmă bine definit istoric, are dreptul la propria sa sinteză istorică, indiferent cum ar fi intitulată.

Alături de *Introducere*, unde printre altele se aduc mulțumiri unor personalități ale arheologiei preistoriei din România, Rep. Moldova și Ucraina (Cernăuți), și de un firesc *Cadru geografic*, volumul este structurat în trei părți distincte: *I. Paleoliticul, mezoliticul, neoliticul și eneoliticul meleagurilor bucovinene; II. Perioada de tranziție, epoca bronzului și epoca fierului; III. Primele secole creștine și cucerirea romană a Daciei*. Alături de ilustrații și lista abrevierilor menționăm și rezumatele în limbile engleză și ucraineană.

Sistemul general de prezentare se axează pe analiza paralelă a principalelor descoperiți atât din județul Suceava, cât și din regiunea Cernăuți, numeroase alte conexiuni fiind făcute cu unitățile administrative vecine, în ambele țări.

Firește, o prezentare și analiză aici a lucrării pe atât de multe epoci și culturi arheologice ar necesita un spațiu tipografic deosebit, de aceea ne rezumăm doar la unele considerații pe care le considerăm necesare. În primul rând se constată diferențieri în privința gradului de cercetare pe diverse perioade istorice între cele două zone bucovinene. În general nivelul actual de cunoaștere este încă departe de-a fi satisfăcător, cu implicații directe și asupra problematicii cronologiei diferitelor aspecte și culturi arheologice implicate, care, în mod firesc, poate menține în continuare numeroase polemici de specialitate.

Remarcăm contribuția autorului prin cercetări proprii, în diverse epoci, între care amintim, în primul rând, paleoliticul din Carpații Bucovinei, pentru care sunt semnalate noi situri arheologice. La acestea se adaugă și situl de la Cârlibaba (județul Suceava) aparținând civilizației cucuteniene, implicat în activități de exploatare/

recoltare în zona montană a unor minereuri utile. Piese deosebite, publicate tot acum, sunt topoarele din aramă de la Oniceni-Forăști (județul Suceava) și cel de la Solca (județul Suceava), ultimul care beneficiază de analiză spectrografică (99,800% Cu, 0,040% Sn, 0,006% Fe, 0,018% Ni, 0,023% Si, 0,001% Mn, 0,005% Cr, 0,0500 Pb, 0,000% S, 0,000% Zn, 0,000% Al), precum și unele piese litice din colecția Universității de Stat „Jurij Fedkovič”. Sunt, de asemenea, publicate și o serie de informații inedite rezultate din cercetările de teren ale autorului întreprinse în regiunea Cernăuți.

În privința bibliografiei, fără să-și fi propus din start o epuizare totală a acesteia, așa cum a și afirmat-o, autorul folosește o listă bogată, de la cea de epocă austriacă până la cea de ultimă oră, în mare parte de limbă rusă și ucraineană, facilitând astfel în mod deosebit accesul la numeroase informații pentru specialiștii români cantonați ceva mai departe – la propriu și la figurat – de lumea și opera arheologică sovietică și post-sovietică, mai greu accesibilă cititorului.

Prin prezentare și stil, cartea se poate adresa nu numai specialiștilor, dar și (cu unele excepții informaționale strict arheologice) publicului larg, iubitor de istorie.

În fine, dincolo de lipsa pretenției autorului, exprimată chiar în *Introducere*, de-a fi reușit o operă perfectă, conștient în primul rând de complexitatea și dificultatea încercării sale, complet inedită în istoriografia românească cu referire la Bucovina, lucrarea d-lui dr. Mugur Andronic impresionează nu numai prin bogăția informației și tenacitate, dar și prin curajul abordării unor judecăți personale. Așteptăm cu mult interes, următorul volum.

BOGDAN NICULIĂ